

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/40/2024
Identifikačné číslo spisu:	1113230880
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1113230880.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcov 1/. L.. P. L.T., narodeného XX. T. XXXX, Q., Ž. XXX/X, 2/ L.. D.. G. Q., narodeného XX. L. XXXX, I. XX. F. XXXX, naposledy B. L. E., X. 709/22, 3/ F. B., narodeného XX. P., V.Š. XXX, 4/ F. L., narodeného XX. P. XXXX, B., F. Z.. X, 5/ D.. P. A., narodenej XX. T. XXXX, B., O. Z.. X, 6/ J.. I. A., narodenej XX. F. XXXX, B., Ľ. I. X, 7/ D.. G. X.T., narodeného XX. P. XXXX, B., J. XXX, 8/ D.. P. Q., narodeného XX. Q. XXXX, B., Z. B. XX, 9/ D.. P. Š.T., Z. XX. Z., B., H. X, 10/ D.. E. V., narodeného XX. T. XXXX, Q., Q. XX, všetci zastúpení advokátkou Mgr. Zuzanou Motúzovou, Bratislava, Michalská 3, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/179/2013, o dovolaní žalobcov 1/, 3/ až 10/, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. januára 2020 sp. zn. 9Co/197/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo 6. októbra 2015 č. k. 15C/179/2013-197 (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“), ktorým zamietol žalobu žalobcov 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/ (ďalej aj „žalobcovia“) o náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a zároveň žalovanej náhradu trov konania nepriznal (výrok I.); žalovanej proti žalobcom 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/ nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“; výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia po skutkovej stránke uviedol, že žalobcovia boli

zamestnancami spoločnosti Lignoprojekt, a.s., ktorá im dala dňa 28. februára 2000 podľa § 46 ods.1 písm. a) zákona č. 301/2011 Z.z. (ďalej len „Zákonník práce“) výpoveď s tým, že pracovný pomer skončil k 31. máju 2000. Ku dňu skončenia pracovného pomeru im zamestnávateľ nevyplatil mzdu za mesiace apríl a máj 2000 a ani zákonné odstupné. Žalobcovia podali dňa 24. januára 2001 trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu nevyplatenie miezd a zákonného odstupného podľa § 248a Trestného zákona. Uznesením Okresného úradu justičnej polície z 30. októbra 2002 PZ Bratislava IV pod ČVS:OUJP-270/2001 Sk začalo trestné stíhanie v bode 1. pre trestný čin neodvedenia dane a poistného Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Sociálnej poisťovni a Národnému úradu práce; v bode 2. pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupné zamestnancom. Išlo o dva samostatné trestné činy, pričom žalobcovia vystupovali ako poškodení v súvislosti s trestným činom v bode 2. Z trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupné zamestnancom bol obvinený D.. P. O., voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené uznesením zo 14. júla 2008 pod č.k. 1Pv 776/02-169 z dôvodu, že obvinený dňa 04. apríla 2008 zomrel. Z uvedeného je zrejmé, že nárok žalobcov v predmetnom trestnom konaní nebol uspokojený. Trestné stíhanie ďalej pokračovalo, avšak vo vzťahu k Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Sociálnej poisťovni a Národnému úradu práce pre trestný čin neodvedenia dane a poistného.

1.2. Ďalej prvoinštančný súd v súvislosti so žalovanou vznesenou námietkou premlčania citoval ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený o škodu dozvedel, v spojení s § 19 ods. 3 citovaného zákona, konštatoval preto, že žalobcovia svoj nárok mohli uplatniť najneskôr do januára 2012 (od 14. júla 2008 tri a pol roka). Keďže ale nárok proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky uplatnili až dňa 07. apríla 2014, žalovaná vznesla námietku premlčania. Súd prvej inštancie pre obdobie od 24. januára 2001 do 31. júna 2004 aplikoval § 18 ods. 1 a 2, § 20, § 22 ods. 1 a 3 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a pre obdobie od 01. júla 2004 do 03. januára 2011 § 9 ods.1 a 2, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods.1, § 19 ods.1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. Konštatoval, že žalobcovia podali dňa 24. januára 2001 trestné oznámenie na bývalých členov predstavenstva Lignoprojekt, a.s. pre nevyplatenie miezd za mesiace apríl a máj 2000, zákonného odstupného po skončení pracovného pomeru. Na základe trestného oznámenia začalo trestné stíhanie uznesením z 30. októbra 2002 pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods.1, ods. 4 Trestného zákona a pre trestný čin neodvedenie dane a poistného podľa §148a ods.1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Pre trestný čin nevyplatenie mzdy a odstupného bolo vznesené obvinenie proti P. O. uznesením Okresného riaditeľstva PZ Bratislava IV zo 07. júna 2004 pod ČVS:ORP-270/OEK-B4-2001 a uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV zo 14. júla 2008 pod č.k. 1Pv 776/02-169 bolo zastavené. Podľa názoru súdu prvej inštancie aktívna legitimácia žalobcov bola v danej veci daná, a to vzťahu k trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného z ktorého bol obvinený P. O. uznesením zo 07. júna 2004. Keďže uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV zo 14. júla 2008 bolo trestné stíhanie proti obvinenému P. O. pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného zastavené, týmto momentom sa žalobcovia (najneskôr) dozvedeli o škode ako majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu tak, že ju bolo možné objektívne vyčísliť ako i kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Podľa § 22 ods.1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade trojročná premlčacia doba začala plynúť 14. júla 2008 a uplynula 14. júla 2011 a k tejto bolo potrebné pripočítať podľa § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. šesťmesačnú lehotu, takže žalobný návrh mal byť podaný na súd najneskôr 14. januára 2012. Keďže ale žaloba bola podaná na súd až dňa 13. septembra 2013 bola podaná po zákonnej lehote a súd prvej inštancie preto námietku premlčania vyhodnotil ako dôvodnú. Žalobný nárok titulom nesprávneho úradného postupu v období od 01. júla 2004 prvoinštančný súd posudzoval podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a tento podľa § 19 ods. 1 citovaného zákona považoval tiež za premlčaný, keďže poškodený sa dozvedel o škode dňa 14. júla 2008 a táto lehota uplynula dňa 14. júla 2011 a k tejto bolo potrebné pripočítať podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. šesťmesačnú lehotu, takže žalobný návrh mal byť podaný na súde najneskôr 14. januára 2012. Bol však podaný na súd dňa až dňa 13. septembra 2013, teda po zákonnej lehote a súd prvej inštancie námietku premlčania vyhodnotil ako dôvodnú.

1.3. Argumentáciu žalobcov, že počítanie premlčacej lehoty možno začať až zastavením trestného

stíhania proti obvinenému D.. T. O. uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV z 03. januára 2011 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18. januára 2011) vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodný. Vo vzťahu k žalobcom bola daná aktívna legitímácia len k trestnému stíhaniu obvineného P. O. pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného, ktoré bolo zastavené 14. júla 2008 uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV pod č.k. 1Pv 776/02-169. Vo vzťahu k trestnému stíhaniu obvineného D.. T. O. pre trestný čin neodvedenia dane a poistného, pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, nebola podľa názoru prvoinštančného súdu daná aktívna legitímácia žalobcov, nakoľko v zmysle mzdových listín, žalobcom z nevyplatennej mzdy a odstupného bola daň a poistné strhnuté, avšak neboli odvedené subjektom (Sociálnej poisťovni, Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., ...), ktoré sú špecifikované v uznesení Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava IV z 02. júna.2004 pod ČVS:ORP-270/OEK-B4-2001 a pod ČVS:ORP-270/OEK-B4-2001 z 22. januára 2010. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods.1 O.s.p.

2. Odvolací súd v dôvodoch potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v danej veci nesprávne posudzoval zodpovednosť štátu za náhradu nemajetkovej ujmy pre obdobie od 24. januára 2001 do 31. júna 2004 podľa § 18 ods. 1 a 2; § 20; § 22 ods.1 a 3 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom a pre obdobie od 01. júla 2004 do 03. januára 2011 podľa § 9 ods.1 a 2, § 15 ods.1 a 2, § 16 ods. 1, § 19 ods.1 a 3 zákona .č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Prietahy v súdnom konaní treba považovať za protiprávny stav, v každom okamihu ktorého dochádza k rovnakému porušovaniu práva účastníka konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Pokiaľ však bola žalobcom v súdnom konaní spôsobená škoda prietahmi, ktorých vznik spadal do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, avšak prietahy pretrvávali aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, treba nimi uplatnený nárok na náhradu škody posudzovať podľa ustanovení uvedeného zákona (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júla 2010 sp. zn. 1 Cdo 107/2009 uverejnené pod č. R 19/2014 v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2014).

2.1. Nesprávnosť aplikácie zákona upravujúceho zodpovednosť za škodu spôsobenú orgánom štátu zo strany prvoinštančného súdu však nezaťažila nesprávnosťou jeho ostatný postup vedúci k zamietnutiu žaloby tak z dôvodu premlčania nároku, ako aj z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov vo vzťahu k uplatneniu náhrady nemajetkovej ujmy k trestnému stíhaniu obvineného D.. T. O. pre trestný čin neodvedenia dane a poistného. Vychádzajúc zo skutkového stavu bolo možné ustáliť, že uznesením z 30. októbra 2002 sa začalo trestné stíhanie za dva trestné činy; a to 1/ pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a 2/ trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods. 1 ods. 4 Trestného zákona. Správne súd prvej inštancie posudzoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu ku každému trestnému stíhaniu samostatne, keďže hmotnoprávne, ako aj procesné práva a povinnosti plynú z týchto trestných konaní každému individuálne. Tvrdenie žalobcov o konci „celého trestného konania" nemá oporu v žiadnom procesnom predpise. Uvedenému záveru nasvedčovali uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava IV o zastavení trestného stíhania. Osobitne proti obvinenému P.E. O. pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného a osobitne proti obvinenému D.. T. O. za trestný čin neodvedenia dane a poistného. Správne súd prvej inštancie posúdil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní za trestný čin neodvedenia dane a poistného, keď zhodnotil, že na strane žalobcov pre podanie takejto žaloby absentuje aktívna legitímácia, ktorá im prináleží iba pri uplatnení ujmy za prietahy v konaní za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného, v konaní ktorom žalobcovia boli poškodenými.

2.2. Žalobcovia opodstatnenosť odvolania založili v zásade na nesprávnom vyhodnotení ich vecnej aktívnej legitímácie iba vo vzťahu k trestnému stíhaniu za trestný čin neodvedenia dane a poistného a z tejto premisy nesprávnom posúdení začiatku plynutia premlčacej lehoty. Výrazne sa v odvolaní ohradili voči tvrdeniu žalovanej o nepreukázaní predpokladov pre priznanie škody, keďže súd v konaní dosiaľ neskúmal a nevykonával žiadne dokazovanie v tom smere. Tvrdili, že rozhodnutie o zamietnutí žaloby na tom základe, že dostatočne nepreukázali skutočnosti potrebné pre priznanie nárokov by znamenalo porušenie ich práv na spravodlivú súdnu ochranu, či zamedzenie konať pred súdom. V uvedenom smere

odvolací súd uviedol, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 14 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Otázka aktívnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, ktorú súd skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadne z účastníkov nenapáda (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009). Ak by tak súd neučinil, považuje sa toto opomenutie vyriešenia kardinálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, protirečivou k obsahu základného práva na súdu ochranu garantovanú čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods.1 dohovoru (III. ÚS 266/2014; viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2017 sp. zn. I.ÚS 407/2016). Pridržiavajúc sa ustálenej súdnej praxe a vychádzajúc zo znenia § 14 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo pri zisťovaní aktívnej legitímácie nevyhnutné právne posúdiť, či žalobcom vznikla nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s prietiahmi v konaní. Nešlo tu o zisťovanie materiálnych predpokladov pre priznanie škody, ako mylne argumentovali v odvolaní. Bez toho aby súd podrobil úvahe otázku, či žalobcom vznikla ujma v príčinnej súvislosti s prietiahmi v konaní, by nemohla byť aktívna legitímácia na podanie tejto žaloby zodpovedaná. Vychádzajúc z explicitného znenia ustanovenia pre zodpovednosť štátu z hľadiska aktívnej legitímácie nebolo významné, či poškodený bol účastníkom konania, v rámci ktorého k nesprávnemu úradnému postupu došlo, ale je podstatné iba to, či poškodenému vznikla nemajetková ujma, ktorá bola v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom. Súd prvej inštancie pri preukázaní aktívnej legitímácie, vzal do úvahy § 10 ods. 11 Trestného poriadku, zo znenia ktorého vyplýva, že skutková podstata trestného činu nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona priznáva zamestnancovi t.j. žalobcom, postavenie poškodeného podľa § 46 Trestného poriadku, keďže týmto trestným činom obvinený D.. P. O. spôsobil žalobcom škodu, ktorá je v príčinnej súvislosti so spáchaným skutkom, pre ktorý je obvinený trestne stíhaný. Pokiaľ v tomto trestnom konaní došlo k porušeniu práva konať bez zbytočných prietahov možno žalobcom, ako subjektu trestného konania ktorému Trestný poriadok priznáva procesné práva a povinnosti, priznať postavenie aktívne legitimovaných na podanie žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prietiahmi v trestnom konaní. Avšak postavenie poškodeného v trestnom konaní voči D.. T. O. pre trestný čin sprenevery Trestný poriadok žalobcom nepriznáva. Postavenie poškodeného v tomto prípade prináleží príjemcovi dane, poistného na dôchodkovom zabezpečení, nemocenskom a zdravotnom poistení ako aj príspevku na poistenie v nezamestnanosti. Trestný poriadok v tejto časti trestného konania žalobcom nepriznáva nielen postavenie poškodeného, ale nepriznáva im ani žiadne procesné práva a neukladá žiadne povinnosti, nemajú ani nevykonávajú žiaden vplyv na priebeh trestného stíhania pre trestný čin neodvedenia dane. Z toto dôvodu neexistuje žiaden rozumný argument, pre ktorý by mal súd priznať nárok na nemajetkovú ujmu za prietahy subjektu, ktorému v základnom konaní zákon nepriznáva vplyv na priebeh trestného konania, vrátane procesných práv a ukladania povinnosti.

2.3. Aktívna legitímácia pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní vo vzťahu k trestnému stíhaniu za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona voči P. O. oprávňovala súd prvej inštancie zaoberať sa námietkou premĺčania, ktorú rovnako správne vyhodnotil ako dôvodnú. Pri nárokoch na náhradu škody vyvodzovaných z nesprávneho úradného postupu, sa právo môže premĺčať len uplynutím subjektívnej trojročnej premĺčacej doby; objektívna desaťročná premĺčacia doba v tomto prípade neplynie. Pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premĺčacej doby pri uplatnení práva na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie, preto nie je určujúce, či napríklad (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparable a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe; v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2012, sp. zn. 5MCdo 13/2010). Vychádzajúc z konštantnej judikatúry, správne súd prvej inštancie uzavrel, že najneskôr zastavením trestného stíhania P.E. O. sa žalobcovia dozvedeli o škode konkrétneho druhu a rozsahu tak, že ju bolo možné objektívne vyčíslieť, ako i kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Tento záver podporujú aj žalobcovia s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2011 sp. zn. 30 Cdo 96/2011. Trojročná premĺčacia doba pri nároku na náhradu

nemajetkovej ujmy za prieťahy v trestnom konaní za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona voči P. O. začala plynúť 14. júla 2008 a uplynula 14. júla 2011. S pripočítaním šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku mala byť žaloba podaná na súd najneskôr 14. januára 2012. Ak bola žaloba podaná na súd dňa 13. septembra 2013 bola podaná oneskorene a súd prvej inštancie námietku premlčania správne vyhodnotil ako dôvodnú. Argumentáciu žalobcov, že počítanie premlčacej lehoty možno začať až zastavením trestného stíhania proti obvinenému D.. T. O. vzhľadom na už skôr vyslovené právne závery logicky nebolo možné vziať v úvahu.

2.4. Žalobcovia namietali, že žalovanou vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd považoval aj túto námietku žalobcov za nedôvodnú. Uviedol, že ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka je všeobecným ustanovením hmotno-právnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi, a v prípade, že tomu tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré strane dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrými mravmi rozumie ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Týmto normám zásadne neodporuje, ak namietajú niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, nakoľko inštitút premlčania prispievajúci k istote v právnych vzťahoch, je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by výkon práva namietali premlčanie uplatneného nároku bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnom normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa tak síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor druhého účastníka a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhú stranu konania však nemožno uvažovať za okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania (viď uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 31. augusta 2004 sp. zn. 25 Cdo 2648/2003). Úvaha súdu o tom, či výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní. Súlad výkonu práv a povinností s dobrými mravmi musí vychádzať z komplexného hodnotenia konkrétnej situácie a to na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto dotknutej). S prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a miestne a časové súvislosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Vo všeobecnosti nemožno opodstatnene vznesenú námietku premlčania považovať za konanie, ktoré by zakladalo konanie v rozpore s dobrými mravmi, keďže inštitút premlčania je zákonným inštitútom a prispieva k právnej istote v právnych vzťahoch. Znaky konania zakladajúce priamy úmysel poškodiť druhú stranu konania je potrebné vyvodzovať z okolností existujúcich v čase uplatnenia námietky premlčania, ktoré musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty odopretím práva uplatniť námietku premlčania. Odvolací súd s poukazom na predchádzajúcu argumentáciu nepovažoval námietku žalobcov, že nie je možné prihliadať na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej za dôvodnú majú za to, že žalobcom nič nebránilo pri uplatnení si nároku na náhradu škody ako nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu, aby si uplatnili tento svoj nárok aj v rámci plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. (spolu so 6-mesačnou lehotou na predbežné prerokovanie nároku). Znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhú stranu konania je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, t.j. rozhodujúce a určujúce pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania, čo v prejednávanej veci splnené nebolo. Odvolací súd dal do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“

(pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2011, sp. zn. 1Sžr/38/2011), pretože neznalosť práva škodí každému (Ignorantia iuris cuique nocet).

2.5. Pre úplnosť odvolací súd ešte uviedol, že na podanie F.. D. A., F. P. A., F.Q. B. a D.. F. A. ako dedičov pôvodného žalobcu 5/ D. V. A., zomrelého X. F. XXXX nebolo možné prihladiť, keďže uznesením súdu prvej inštancie z 2. augusta 2018 č.k. 15C/179/2013-400, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25. septembra 2018 (č.l. 400) došlo nielen k zmene uznesenia ktorým rozhodol o pokračovaní v konaní na strane žalobcu 5/ s dedičmi, ale aj k zastaveniu konania voči pôvodnému žalobcovi 5/. Súd prvej inštancie strany sporu v tomto uznesení nesprávne poučil o neprípustnosti odvolania. Opodstatnenosť prípustnosti odvolania o zastavení konania voči žalobcovi 5/ bola daná skutočnosťou, že zastavením konania stráca strana (dedičia) možnosť ďalej uplatňovať svoje práva v civilnom procese. Prípustnosť odvolania je garanciou, že odmietnutie poskytnutia súdnej ochrany nebolo bezdôvodné. Odvolanie je preto prípustné proti každému uzneseniu, ktorý došlo k zastaveniu konania, bez ohľadu na dôvod. Nesprávne poučenie obsiahnuté v uznesení o zastavení konania voči žalobcovi 5/ malo za následok, že dedičia žalobcu 5/ mohli účinne podať odvolanie až do troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia (§ 362 ods. 3 veta druhá CSP), k čomu ale v danom prípade nedošlo. Preto bolo potrebné považovať uznesenie, ktorým bolo konanie voči pôvodne označenému žalobcovi 5/ D.. V. A. zastavené za právoplatné. Z vyššie uvedených dôvodov došlo aj k zmene označenia žalobcov 1/ až 10/ v záhlaví rozsudku odvolacieho súdu.

2.6. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom k tomu, že z obsahu vyplynulo, že žalovanej aj vzhľadom na jej postavenie v konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že jej voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (viď čl. 17 základných princípov CSP a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

2.7. Z obsahu spisu vyplýva že žalobca 2/ zomrel po podaní dovolania, pričom Mestský súd Bratislava IV uznesením z 01. februára 2024 č.k. B1-15C/179/2013-605 zastavil konanie o jeho žalobe. Napriek uvedenej skutočnosti z dôvodu prehľadnosti účastníkov sporu dovolací súd žalobcu 2/ uviedol v záhlaví tohto rozhodnutia.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia 1/, 3/ až 10/ (ďalej aj „dovolatelia“), ktorého prípustnosť odôvodňovali ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Navrhovali dovolaciemu súdu, aby zrušil rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií a vrátil vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobcovia namietali vady konania pred súdmi nižších inštancií spočívajúce v tom, že oba súdy neposudzovali nároky žalobcov vznesené voči žalovanej v dôsledku prierahov v trestnom konaní, ale mylne ich posudzovali vo vzťahu ku škode, spôsobenej trestnými činmi oznámené žalobcami v trestnom oznámení dňa 24. januára 2001. I preto počiatok premlčacej lehoty súdy naviazali na zastavenie trestného konania Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV. zo 14. júla 2008 pod č. k. 1Pv 776/02-169 voči D.. P. O., ktorý bol obvinený z trestného činu nevyplatenia miezd a odstúpného a ktorý zomrel, čím fakticky žalobcom súdy odopreli možnosť ich nároky riadne prejednať a odopreli im súdnu ochranu pred neodôvodnenými prierahmi na strane žalovanej. Dovolatelia ďalej namietali arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozsudkov súdov oboch inštancií. Mali za to, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal jedným z najdôležitejších argumentov žalobcov, že žalovaná vzniesla námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Súd tejto námietke žalobcov venoval len všeobecné zdôvodnenie, ktoré je bežnou súčasťou rozhodnutí súdov na druhom stupni a vôbec sa nezaoberal otázkou prípustnosti posudzovania vznesenej námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi zo strany Slovenskej republiky resp. štátu, ktorá svojim chovaním a chaotickým prístupom vyvolala právnu neistotu, resp. negatívne následky pre žalobcov v podobe

údajného premlčania ich nárokov. Odvolací súd sa v rozhodnutí vôbec nevenoval skutočnostiam, ktoré naznačujú, že námietka premlčania žalovanej je v tomto kontexte prinajmenšom nemiestna. Žalovaná je Slovenská republika, ktorá voči žalobcom vystupuje z pozície silnejšej strany s ohromnými právomocami a ktorej prvoradou povinnosťou je, aby poskytla žalobcom dôslednú ochranu následkami trestnej činnosti, je navyše tou, ktorá určuje, ako sa bude v konaní postupovať, trestnému konaniu vdychuje patričný rámec a stanovuje jeho pravidlá a teda ho má de facto a de iure vo svojej moci. Žalobcovia uviedli, že vo vzťahu k námietke premlčania žalovanej odkázali súd na zásadu *Nemo auditur propriam turpitudinem allegan* - Nikto sa nemôže dovoľávať vlastnej nepoctivosti, s ktorou sa však súd absolútne nezaoberal a nijako neskúmal, či predsa len námietka žalovanej, ktorá celú túto situáciu - nevyšetrenie kauzy Lignoprojekt, neprimerane dlhé trestné konanie, premlčanie trestného stíhania voči T. O. a nakoniec možno aj premlčanie nárokov žalobcov na podanie občianskoprávnej žaloby, nie je v tomto kontexte v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcovia namietali, že ich argumenty ostali takmer nepovšimnuté, pričom všeobecný odkaz na podanie si občianskoprávnej žaloby vôbec nepostačoval na riadne procesné vysporiadanie sa súdu s touto otázkou. Dovolatelia navrhli, v prípade ak dovolací súd neposúdi postup odvolacieho súdu (spočívajúci v nedostatočnom odôvodnení zamietnutia námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi) ako postup, ktorý znemožnil žalobcom konať pred súdom, aby dovolací súd túto otázku posúdil ako otázku dôležitú pre rozhodnutie odvolacieho súdu a to tak, „či je námietka premlčania vznesená Slovenskou republikou, ktorá svojim neprehľadným konaním a zaobchádzaním so žalobcami ako s poškodenými spôsobila neprehľadnosť trestného konania a spôsobila „oneskorené“ uplatnenie si nárokov žalobcov v občianskoprávnom konaní, v súlade s dobrými mravmi“.

3.2. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolatelia namietali, že súdy nižších inštancií svoje rozhodnutia v prvom rade nesprávne založili na skutočnosti, že žalobcovia vystupovali ako poškodení len pre časť konania resp. vo vzťahu k jednému z obvinených. Taktiež svoje rozhodnutia založili na tom, že úmrtím D.. P.T. O., obvineného z trestného činu nevyplatenia miezd a odstúpného, sa žalobcovia dozvedeli o škode resp. o tom, že ich nárok nebude uspokojený. V tejto súvislosti však nebolo žalobcom zrejmé (i.) z akej právnej úpravy resp. právnych predpisov súdy nižších inštancií vychádzali, resp. z čoho dôvodili, že nárok žalobcov nebude uspokojený, keďže v tej dobe sa ani neskončilo vyšetrowanie tohto skutku a (ii.) na základe čoho oba súdy dospeli k záveru, že žalobcovia v konaní vystupovali ako poškodení len vo vzťahu k tejto konkrétnej osobe. Mali za to, že úvaha súdov je nielen skutkovo nepodložená, ale aj nezákonná, pretože trestné konanie č. k. ČVS ORP-270/OEK-B4-2001 nebolo skončené, a to ani sčasti, a naďalej sa viedlo, a to aj v časti nevyplatenia miezd a odstúpného. Z tohto dôvodu ani nemohla začať plynúť premlčacia lehota na podanie žaloby v dôsledku prieťahov v konaní. Žalobcovia namietali, že odvolací súd sa odklonil od praxe dovolacieho súdu, na ktorú sa odvoláva aj odvolací súd v zmysle ktorej "je ťažko mysliteľné, že by sa poškodený o vzniknutej nemajetkovej ujmy a jej rozsahu dozvedel neskôr než okamihom skončenia konania, lebo nemajetková ujma spočíva práve v neistote ohľadom výsledku konania a skončením konania je táto neistota odstránená a ujma dovŕšená" (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22. novembra 2011, sp. zn. 30 Cdo 96/2011). Tým, že súd prvej a druhej inštancie považoval za začiatok plynutia premlčacej lehoty úmrtie P. O. a nie skončenie konania, v ktorom žalobcovia vystupovali ako poškodení, odklonil sa od praxe dovolacieho súdu, podľa ktorej za počiatok premlčacej doby je potrebné považovať koniec konania.

3.3. Dovolatelia ďalej poukázali na skutočnosť, že súdy nižších inštancií sa nijako nevysporiadali s argumentom, že boli poškodenými aj trestným činom neodvedenia daní a poistného podľa ust. 148a Trestného zákona (§ 277 dnes účinného Trestného zákona), z ktorého bol obvinený pán D.. T. O.. Na túto skutočnosť poukazovali ešte počas prvoinštančného konania na pojednávaní dňa 16. októbra 2015 a taktiež v odvolaní, tento argument však žiaden zo súdov nikde nezmienil, hoci sa jedná o kľúčový argument v prejednávanej veci. Žalobcovia mali za rozporné s logikou, že zamestnanci zamestnávateľa nie sú nijako poškodení ak za nich zamestnávateľ neodvádza povinné odvody (poistenie na starobné dôchodkové sporenie), najmä ak sa nemohli domáhať primeranej náhrady prostredníctvom garančného fondu, ako je tomu v súčasnosti. V kontexte uvedeného žiadali dovolací súd, aby posúdil nasledovné právne otázky, od ktorých podľa ich názoru záviselo rozhodnutie prvej a druhej inštancie:

1/ otázky právneho postavenia poškodených vo vzťahu k trestnému konaniu, ako je definované v ust. § 10 ods. 15 Trestného poriadku, konkrétne, (i) či v trestnom konaní poškodení vystupujú len pre časť konania, resp. len vo vzťahu k jednému z obvinených, ak počas konania nedošlo k ich zákonnému vylúčeniu z okruhu poškodených (najmä k rozhodnutiu vo veci samej resp. k inému rozhodnutiu v trestnom konaní, ktoré by nároky poškodených vylučovali a (ii) ak áno, tak na základe ktorých ustanovení právnych predpisov;

2/ na základe ktorého ustanovenia právnych predpisov sa poškodený zákonným spôsobom v trestnom konaní dozvie, že v danom trestnom konaní už ako poškodený nevystupuje, ak počas konania nedošlo k jeho zákonnému vylúčeniu z okruhu poškodených (k rozhodnutiu vo veci samej, resp. k inému rozhodnutiu v trestnom konaní, ktoré by nároky poškodeného vylučovali);

3/ či môže dôjsť k zániku právneho postavenia poškodeného, ak ohľadom toho istého skutku neprišlo k rozhodnutiu vo veci samej, resp. k inému rozhodnutiu v trestnom konaní, ktoré by nároky poškodeného vylučovali, a na základe ktorého právneho predpisu;

4/ či môže podľa dovolacieho súdu začať plynúť premlčacia lehota na uplatnenie nárokov poškodených v dôsledku prieťahov v trestnom konaní skôr, než došlo k rozhodnutiu vo veci samej, resp. k inému rozhodnutiu v trestnom konaní, ktoré by nároky poškodených vylučovali;

5/ či žalobcovia (resp. subjekty práva v postavení žalobcov) vystupovali ako poškodení aj vo veci trestného činu neodvedenia daní a poistného podľa § 148a zákona č. 140/1961 Zb., Trestného zákona (§ 277 zákona 300/2005 Z. z., Trestný zákon), teda či boli neodvedením daní a poistného žalobcovia poškodení (v danom prípade má posúdenie tejto právnej otázky priamy vplyv na posúdenie počiatku behu premlčacej lehoty). Žalobcovia mali za to, že logickým následkom pre týchto zamestnancov ešte pred prijatím príslušnej legislatívy spočívajúcej v existencii garančného fondu bolo to, že zamestnanci majú o toto nevyplatené poistné za príslušne mesiace znížené svoje dôchodky. Podľa ich názoru zodpovedanie tejto otázky má vplyv na ustálenie, či žalobcovia v konaní č. k. ČVS ORP-270/OEK-B4-2001 vystupovali ako poškodení aj vo vzťahu k trestnému činu neodvedenia daní a poistného.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobcami definovaný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP je dôvodom na odmietnutie dovolania. K problematike vznesenia námietky premlčania a jej teoretickému rozporu s dobrými mravmi uviedla, že odvolací súd sa dostatočne, jasne a stručne vysporiadal s problematikou rozporu vznesenej námietky premlčania žalovanou s dobrými mravmi, a to v bode 13.1 a 13.2 odôvodnenia rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa tiež svojimi rozhodnutiami už vysporiadal s problematikou vznesenia námietky premlčania štátom v konaniach o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy v súvislosti s dobrými mravmi. Ako príklad uviedla rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2018 sp. zn. 3Cdo/137/2017. K namietanému odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22. novembra 2011 sp. zn. 30Cdo/96/2011 žalovaná uviedla, že neboli naplnené dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP; poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Obdo/75/2019 zo dňa 28. novembra 2019. V súvislosti s vyriešením právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), žalovaná uviedla, že s väčšinou nastolených právnych otázok žalobcov sa vysporiadali odvolací súd, ale aj súd prvej inštancie vo svojich rozhodnutiach (napr. bod 11.4 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Žalovaná navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalobcov odmietol, alternatívne, ak dovolací súd pristúpi k vecnému preskúmvaniu dovolania a aby dovolanie žalobcov z dôvodu nedôvodnosti zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu

predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobcovia namietali vady konania pred súdmi nižších inštancií spočívajúce v tom, že oba sudy neposudzovali ich nároky vznesené voči žalovanej v dôsledku prietáhov v trestnom konaní, ale mylne ich posudzovali vo vzťahu ku škode, spôsobenej trestnými činmi oznámené žalobcami v trestnom oznámení dňa 24. januára 2001. Preto počiatok plynutia premľacej lehoty (nesprávne) „naviazali“ na zastavenie trestného konania Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV. zo 14. júla 2008 pod č. k. 1Pv 776/02-169 voči D. P. O.K., ktorý bol obvinený z trestného činu nevyplatenia miezd a odstupného a ktorý zomrel, čím fakticky žalobcom odopreli možnosť na súdnu ochranu pred neodôvodnenými prietahmi na strane žalovanej. Dovolatelia ďalej namietali arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozsudkov súdov oboch inštancií. Mali za to, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal jedným z najdôležitejším argumentov žalobcov, a síce že žalovaná

vzniesla námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Tejto námietke venoval len všeobecné zdôvodnenie, ktoré je bežnou súčasťou rozhodnutí súdov na druhom stupni a vôbec sa nezaoberal otázkou prípustnosti posudzovania vznesenej námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi zo strany Slovenskej republiky, ktorá svojim chovaním a chaotickým prístupom vyvolala právnu neistotu, resp. negatívne následky pre žalobcov v podobe údajného premlčania ich nárokov. Žalobcovia namietali, že ich argumenty ostali takmer nepovšimnuté, pričom všeobecný odkaz na podanie si občianskoprávnej žaloby vôbec nepostačoval na riadne procesné vysporiadanie sa súdu s touto otázkou.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13.1. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

15. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb.). Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

15.1. Konkrétnejšie k dovolacím námietkam žalobcov dovolací súd uvádza, že sudy nižších inštancií v odôvodnení svojich rozhodnutí dostatočným spôsobom objasnili ako dospeli k záveru o zamietnutí žaloby, tak z dôvodu premlčania nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy „za priet'ahy v trestnom konaní" pre trestný čin nevyplatenia miezd a odstúpného (body 12.1 a 12.2 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), ako aj z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov vo vzťahu k uplatneniu náhrady nemajetkovej ujmy „za priet'ahy v trestnom konaní" pre trestný čin neodvedenia dane a poistného (body 11.4. napadnutého rozhodnutia). Pokiaľ dovolatelia namietali príliš všeobecné zdôvodnenie neopodstatnenosti ich námietky rozporu premlčania s dobrými mravmi, dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa s nastolenou problematikou dostatočne vysporiadal v bodoch 13.1 a 13.2 odôvodnenia rozsudku, pričom žalobcovia ako odvolatelia ju žiadnym spôsobom v odvolaní bližšie nekonkretizovali, preto nemožno vytknúť odvolaciemu súdu, že mal mať „komplexnejší pohľad" na danú vec resp., že na predmetnú námietku reagoval len všeobecným zdôvodnením. Žalobcovia sa rovnako

mýlia pokiaľ vo svojej dovolacej argumentácii tvrdia, že súdy nižších inšancií nesprávne posudzovali nimi vznesené nároky titulom náhrady škody, spôsobenej trestnými činmi oznámenými žalobcami v trestnom oznámení zo dňa 24. januára 2001 a nie ako nároky vzniknuté v dôsledku prieskumov v trestnom konaní. Opak je pravdou. V uvedenom smere dovolací súd dáva do pozornosti body 11. a 12. napadnutého rozsudku, z ktorých jednoznačne vyplýva, že odvolací súd posudzoval žalobcami uplatnený nárok ako nárok „...na náhradu nemajetkovej ujmy za prieskumy v trestnom konaní...“.

16. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inšancií nesúhlasili a nestotožnili sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov (o uplynutí premlčacej lehoty), ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (porov. R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolatelia majú odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. V posudzovanom prípade dovolací súd uzatvára, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP

19. Žalobcovia v dovolaní navrhli, aby dovolací súd (v prípade neposúdenia postupu odvolacieho súdu ako postupu, ktorý im znemožnil konať pred súdom), posúdil ako otázku dôležitú pre rozhodnutie odvolacieho súdu to, „či je námietka premlčania vznesená Slovenskou republikou, ktorá svojim neprehľadným konaním a zaobchádzaním so žalobcami ako s poškodenými spôsobila neprehľadnosť trestného konania a spôsobila „oneskorené“ uplatnenie si nárokov žalobcov v občianskoprávnom konaní, v súlade s dobrými mravmi“. Mali za to, že v nastolenej otázke a tiež v otázke plynutia subjektívnej premlčacej lehoty pri uplatnenom nároku nemajetkovej ujmy „za prieskumy v konaní“ pre trestný čin nevyplatenia mzdy sa odvolací súd odklonil od ustálenej súdnej praxe. Dovolací súd tak pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 a) a b) CSP a § 432 CSP.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

23. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 písm. a) CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. b) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu vecí významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

26. V danom prípade žalobcovia nesúhlasili s právnym posúdením prejednávanej veci v otázke premĺčania a tiež v otázke akceptovania vznesenej námietky premĺčania žalovanou napriek tvrdeniam o jej rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo náležite odôvodnili (viď bod 19. tohto rozhodnutia). Po konštatovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP pristúpil dovolací súd k meritornému dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzených právnych otázkach.

27. Dovolací súd v prvom rade poukazuje na to, že konkrétne konanie toho ktorého subjektu, ktoré je alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi je predovšetkým skutkovou otázkou (jeho posúdenie vychádza

z konkrétne zistených skutkových okolností) a v tejto spojitosti dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

28. Dovolací súd v okolnostiach danej veci konštatuje, že právnu otázku položenú dovolateľmi nemožno považovať za otázku, ktorá by vo všeobecnosti nebola riešená v rozhodnutiach najvyššieho súdu. Otázka premlčania a dobrých mravov bola riešená najvyšším súdom, či ústavným súdom vo viacerých iných prípadoch (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2015 sp. zn. 2Cdo/249/2014, rozsudok z 9. decembra 2015 sp. zn. 5Cdo/151/2012, rozsudok z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/441/2013, rozsudok z 22. marca 2018 sp. zn. 3Cdo/137/2017, viď tiež Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. októbra 2012 sp. zn. I. ÚS 33/2012, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011 sp. zn. II. ÚS 176/2011), nemožno teda hovoriť o právnej otázke doposiaľ neriešenej, ale skôr o možnom odklone od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

29. Podľa právnej vety rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2018 sp. zn. 3Cdo/137/2017 (R 3/2018), v ktorom sa zaoberal súladom dobrých mravov s námietkou premlčania vznesenou štátom v konaní podľa zákona č. 58/1969 Zb.: „Nejednotnosť rozhodovania všeobecných súdov v niektorých otázkach upravených zákonom č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorá bola prekonaná zákonom stanoveným zjednocujúcim mechanizmom, nenesie bez ďalšieho znaky zlyhania štátu, v ktorom by bol opodstatnený záver, že ak štát v konaní o náhradu škody podľa tohto zákona vznesie námietku premlčania, koná v rozpore s dobrými mravmi.“ Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia okrem iného vyplýva, že „Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti (nároku), v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým spôsobiť, že oprávnená osoba sa už nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Tým, že oprávnená osoba vznesie námietku premlčania, vykonáva toto svoje oprávnenie. Ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, sa bezpochyby vzťahuje aj na výkon práva vzniesť námietku premlčania. Vznesenie námietky premlčania v zásade neodporuje dobrým mravom, v niektorých individuálnych prípadoch však nie je vylúčená možnosť existencie takej situácie, v ktorej uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor druhého účastníka daného právneho vzťahu, ktorý uplynutie premlčacej doby nezavinil a zánik jeho nároku by v takom prípade znamenal pritvrdý postih v porovnaní s rozsahom ním uplatňovaného práva. Osobitne špecifickými sú prípady, v ktorých námietku premlčania v konaní o náhradu škody, za ktorú podľa zákona č. 58/1969 Zb. zodpovedá štát, vznesie štát v procesnom postavení žalovaného. Všeobecne, v praxi súdov najčastejšie sa vyskytujúce chápanie konania proti dobrým mravom (viď v bode 13. a 16. tohto rozsudku uvedený výklad o konaní šikanóznom a vedome sledujúcom zámer poškodiť protistranu), nevystihuje v týchto špecifických prípadoch celú šírku danej problematiky. Sama skutočnosť, že námietku premlčania uplatňuje štát, neznamená bez ďalšieho, že postup štátu sa nemôže priečiť dobrým mravom. I keď v prípade štátu možno len ťažko predpokladať také prejavy konania v rozpore s dobrými mravmi, ktoré sa inak v praxi súdov sporadicky vyskytujú napríklad v právnych vzťahoch fyzických osôb, predsa len sa v niektorých individuálnych okolnostiach toho alebo onoho sporu o náhradu škody nedá celkom vylúčiť možnosť, že podstata rozporu štátom

vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi spočíva v niečom inom, napríklad v štátom vyvolanej takej krajnej situácie, v ktorej štát (či už reprezentovaný mocou zákonodarnou, výkonnou alebo súdnou) zanedbá alebo nie celkom náležite plní niektorú svoju povinnosť do tej miery a s takými dôsledkami, že dochádza až k istému zlyhaniu majúcemu vo sfére uplatňovania a ochrany práva negatívne dopady na základné zásady a princípy právneho štátu. Nie je vylúčené, že ak taká situácia nastane a štát (ako žalovaný v civilnom sporovom konaní o náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.) vznesie námietku premlčania, môže ísť o výkon tohto práva štátu v rozpore s dobrými mravmi. Aj v týchto prípadoch zostáva však úlohou konajúceho súdu, aby s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania vznesená, posúdil, či ide alebo nejde o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi."

30. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v prejednávanej veci vyplýva, že sudy nižších inšancií primárne posudzovali, či vznesená námietka premlčania (vo vzťahu k nemajetkovej ujme týkajúcej sa trestného činu nevyplatenia mzdy a odstúpného) zo strany žalovanej je dôvodná a následne sa zaoberali aj posúdením žalobcami nastolenej otázky, či uplatnenie námietky premlčania podľa zistených skutkových okolností danej veci možno kvalifikovať ako rozporné s dobrými mravmi alebo nie, pričom pri právnom posúdení tejto otázky vychádzali z doterajšej súdnej praxe.

30.1. V konaní nebolo sporné, že vo vzťahu k trestnému činu nevyplatenia mzdy a odstúpného, z ktorého bol obvinený P. O., bolo trestné stíhanie uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV zo 14. júla 2008 pod č.k. 1Pv 776/02-169 zastavené. Odvolací súd v bode 2.3. napadnutého rozsudku uviedol, že aktívna legitimácia žalobcov pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní vo vzťahu k trestnému stíhaniu za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona voči P. O. oprávňovala súd prvej inšancie zaoberať sa námietkou premlčania, ktorú správne vyhodnotil ako dôvodnú. Pri nárokoch na náhradu škody vyvodzovaných z nesprávneho úradného postupu, sa právo môže premlčať len uplynutím subjektívnej trojročnej premlčacej doby; objektívna desaťročná premlčacia doba v tomto prípade neplynie. Pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby pri uplatnení práva na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie, preto nie je určujúce, či napríklad (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparovateľné a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe; v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2012, sp. zn. 5MCdo 13/2010). Vychádzajúc z konštantnej judikatúry, súd prvej inšancie a zhodne aj odvolací súd uzavreli, že najneskôr zastavením trestného stíhania P. O. sa žalobcovia dozvedeli o škode konkrétneho druhu (v danom prípade nemajetkovej ujmy - pozn. dovolacieho súdu) a rozsahu tak, že ju bolo možné objektívne vyčíslieť, ako i kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Trojročná premlčacia doba pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona voči P. O. začala plynúť 14. júla 2008 a uplynula 14. júla 2011. S pripočítaním šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku mala byť žaloba podaná na súd najneskôr 14. januára 2012. Ak bola žaloba podaná na súd dňa 13. septembra 2013 bola podaná oneskorene a súd prvej inšancie námietku premlčania správne vyhodnotil ako dôvodnú, pričom argumentáciu žalobcov, že počítanie premlčacej lehoty možno začať až zastavením trestného stíhania proti obvinenému D.. T. O. (obvinenému pre trestný čin pre trestný čin neodvedenia dane a poistného) nebolo možné vziať v úvahu.

30.2. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že odvolací súd vzal pri rozhodovaní do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, pričom dospel k záveru, že uplatnenie námietky premlčania nepredstavuje výraz zneužitia práva na úkor žalobcov. Žaloba bola podaná na súd dňa 13. septembra 2013. Žalovaná svoju obranu pred súdom (vrátane vznesenej námietky premlčania) vzniesla hneď pri prvom úkone, čo jej patrilo - vo vyjadrení k žalobe. Vstup žalovanej do konania bol právoplatne pripustený dňa 21. júna 2014 na základe návrhu žalobcov zo 07. apríla 2014.

30.3. Z doposiaľ uvedených dôvodov dospel aj dovolací súd k názoru, že v predmetnom spore neexistovali také špecifické okolnosti (resp. neboli zistené také výnimočné okolnosti prípadu, štátom vyvolaná „krajná situácia“ - R 3/2018), ktoré by opodstatňovali záver, že štátom - žalovanou vznesená námietka premĺčania sa prieči dobrým mravom (§ 3 Občianskeho zákonníka). Na strane žalobcov nebola v konaní zistená žiadna závažná okolnosť (prekážka), ktorá by im bránila podať voči žalovanej včas žalobu na súd, a pre ktorú by sa javilo nepriznanie premĺčaného práva pre nich neprimerane tvrdým postihom a odôvodňoval by zásah do právnej istoty - odopretím výkonu práva vzniknúť dôvodne námietku premĺčania na strane žalovanej.

30.4. V danej súvislosti dovolací súd poukazuje na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V dôsledku uvedeného každý zodpovedá za spôsob uplatnenia svojho práva či nároku sám, ibaže by zmeškanie lehoty pre uplatnenie práva spôsobila povinná obrana spôsobom, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto prípade však o taký spôsob bránenia práva nešiel.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené, vychádzajúc z interpretácie ustanovení § 100 a nasl. upravujúcich inštitút premĺčania v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka, dovolací súd tiež konštatuje, že v okolnostiach danej veci pri riešení dovolateľmi nastolených právnych otázok (a to posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premĺčacej lehoty pre uplatnenom nároku nemajetkovej ujmy za prietahy v konaní a nepriznania účinku námietky premĺčania pre rozpor s dobrými mravmi), od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci resp. odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

32. V súvislosti so zamietnutím žaloby z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov vo vzťahu k uplatnenému nároku nemajetkovej ujmy za prietahy v konaní pre trestný čin neodvedenia dane a poistného dovolateľa uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a záviselo od vyriešenia právnych otázok, pri ktorých riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) a ďalej ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

33. Dovolatelia namietali, že súdy nižších inštancií svoje rozhodnutia v prvom rade nesprávne založili na skutočnosti, že žalobcovia vystupovali ako poškodení len pre časť konania resp. vo vzťahu k jednému z obvinených a tiež na to, že úmrtím D. P. O., obvineného z trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného, sa žalobcovia dozvedeli o škode resp. o tom, že ich nárok nebude uspokojený. Mali za to, že úvaha súdov je nielen skutkovo nepodložená, ale aj nezákonná, pretože trestné konanie č. k. ČVS ORP-270/OEK-B4-2001 nebolo skončené, a to ani sčasti, a naďalej sa viedlo, a to aj v časti nevyplatenia miezd a odstupného. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2011 sp. zn. 30 Cdo 96/2011 žalobcovia dôvodili, že pokiaľ súdy považovali za začiatok behu premĺčacej lehoty úmrtie P. O. a nie skončenie konania, v ktorom žalobcovia vystupovali ako poškodení, odklonili sa od praxe dovolacieho súdu, podľa ktorej za počiatok premĺčacej doby je potrebné považovať koniec konania.

33.1. Dovolací súd považuje uvedenú námietku dovolateľov za irelevantnú, nakoľko v bode 12.1. odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že „vychádzajúc z konštantnej judikatúry, správne súd prvej inštancie uzavrel, že najneskôr zastavením trestného stíhania P. O. sa žalobcovia dozvedeli o škode konkrétneho druhu a rozsahu tak, že ju bolo možné objektívne vyčíslieť, ako i kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Tento záver podporujú aj žalobcovia s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2011 sp. zn. 30Cdo 96/2011. Trojročná premĺčacia doba pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona voči P. O. začala plynúť 14. júla 2008 a uplynula 14. júla 2011. S pripočítaním šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku mala byť

žaloba podaná na súd najneskôr 14. januára 2012." Z uvedeného vyplýva, že súdy nižších inštancií nepovažovali za začiatok plynutia premlčacej lehoty úmrtie P.Ú. O. (XX. T. XXXX), ale zastavenie trestného stíhania voči obvinenému P. O. pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 248a ods. 1 Trestného zákona (14. júla 2008), t.j. konania, v ktorom boli žalobcovia v postavení poškodených. Súdy teda rozhodli v súlade so závermi vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky. V tejto súvislosti dáva dovolací súd do pozornosti žalobcov tiež to, že v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018, pod číslom 71., do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Z uvedeného je zrejmé, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu sa nepovažujú rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky.

34. V danom prípade dovolatelia vymedzili prípustnosť dovolania aj s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená. Poukázali na skutočnosť, že súdy nižších inštancií sa nijako nevysporiadali s argumentom, že boli poškodenými aj trestným činom neodvedenia daní a poistného podľa ust. 148a Trestného zákona (§ 277 dnes účinného Trestného zákona), z ktorého bol obvinený pán D.. T. O.. Na túto skutočnosť poukazovali ešte počas prvoinštančného konania na pojednávaní dňa 16. októbra 2015 a taktiež v odvolaní, tento argument však žiaden zo súdov nikde nezmiňoval, hoci sa jedná o kľúčový argument v prejednávanej veci. V kontexte uvedeného žiadali dovolací súd, aby posúdil v bode 3.3 tohto rozhodnutia 5. položených právnych otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie prvej a druhej inštancie.

35. Dovolací súd v súvislosti s dovolateľmi nastolenými právnymi otázkami, ktoré majú naplniť dovolacie dôvody formulované v ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP zdôrazňuje, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

36. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Ako už bolo uvedené, právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

37. Dovolací súd, vzhľadom na obsah žalobcami formulovaných právnych otázok nepovažoval otázky 1/ až 4/ za otázky rozhodujúce vo veci samej. Relevantnou otázkou, v súvislosti so zamietnutím žaloby z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov vo vzťahu k uplatneniu náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom za prietahy v konaní pre trestný čin neodvedenia dane a poistného je otázka 5/ a síce či žalobcovia (resp. subjekty práva v postavení žalobcov) vystupovali ako poškodení aj vo veci trestného činu neodvedenia daní a poistného podľa § 148a zákona č. 140/1961 Zb., Trestný zákon (§ 277 zákona

č. 300/2005 Z. z., Trestný zákon), teda či boli neodvedením daní a poistného poškodení.

38. Dovolací súd konštatuje, že aj v danom prípade dovolatelia vymedzili právnu otázku zákona zodpovedajúcim spôsobom. Po konštatovaní prípustnosti dovolania pristúpil dovolací súd k meritórnemu dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t.j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

39. Odvolací súd v bodoch 11. - 11.4. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že „...súd prvej inštancie správne posúdil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní za trestný čin neodvedenia dane a poistného keď zhodnotil, že na strane žalobcov pre podanie takejto žaloby absentuje aktívna legitímácia žalobcov, ktorá prináleží žalobcom iba pri uplatnení ujmy za prietahy v konaní za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného, v konaní v ktorom žalobcovia boli poškodenými.Avšak postavenie poškodeného v trestnom konaní voči D.. T. O. pre trestný čin sprenevery Trestný poriadok žalobcom nepriznáva. Postavenie poškodeného v tomto prípade prináleží príjemcovi dane, poistného na dôchodkovom zabezpečení, nemocenskom a zdravotnom poistení ako aj príspevku na poistenie v nezamestnanosti. Trestný poriadok v tejto časti trestného konania žalobcom nepriznáva nielen postavenie poškodeného, ale nepriznáva im ani žiadne procesné práva a neukladá žiadne povinnosti, nemajú ani nevykonávajú žiaden vplyv na priebeh trestného stíhania pre trestný čin neodvedenia dane. ...Z toto dôvodu neexistuje žiaden rozumný argument, pre ktorý by mal súd priznať nárok na nemajetkovú ujmu za prietahy v konaní subjektu, ktorému v základnom konaní zákon nepriznáva vplyv na priebeh trestného konania, vrátane procesných práv a ukladania povinností".

40. Žalobcovia svoju aktívnu legitímáciu v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu v súvislosti s prietahmi v trestnom konaní vedenom pod č. ČVS: ORP-214/2-OVK-B5-2004, odvodzovali od svojho postavenia ako poškodených v trestnom konaní. V prvoinštančnom konaní však bolo preukázané, že žalobcovia v období prietahov v trestnom konaní, konštatovaných Okresnou prokuratúrou Bratislava IV v roku 2006 neboli v trestnom konaní pre trestný čin neodvedenia dane a poistného, pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku ako zamestnanci stranou trestného konania v postavení poškodených, nakoľko v zmysle mzdových listín, žalobcom z nevyplatennej mzdy a odstupného bola daň a poistné strhnuté, avšak neboli odvedené oprávneným subjektom (Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Sociálnej poisťovni, Národnému úradu práce.), ktoré sú špecifikované v uznesení Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava IV z 02. júna 2004 pod ČVS:ORP-270/OEK-B4-2001 a pod ČVS:ORP-270/OEK-B4-2001 z 22. januára 2010 a z tohto dôvodu nemôžu byť ani podľa dovolacieho súdu poškodenými v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. (osobami, ktorými bola prietahmi v konaní spôsobená škoda/nemajetková ujma). Na strane žalobcov tak žiaden tvrdený stav „právnej neistoty" (z dôvodu ktorého sa domáhali priznania náhrady nemajetkovej ujmy) počas preukázaných prietahov ani reálne nemohol existovať napriek tomu, že boli oznamovateľmi trestných činov a k žiadnemu porušeniu práva žalobcov na skončenie vyšetrovania v zákonnej, resp. v primeranej lehote, t. j. k tvrdenému následku ani nemohlo dôjsť. Zistený nesprávny úradný postup spočívajúci v prietahoch v trestnom konaní, tak nebol spôsobilý vyvolať zákonný zásah do práv a právom chránených záujmov žalobcov na skončenie vyšetrovania v zákonnej lehote, resp. v primeranej lehote. Ani skončenie trestného konania v zákonnej, resp. primeranej lehote, by nemalo žiaden vplyv na skutočnosť, že podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z dôvodov podľa § 9 ods.1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie proti obvinenému D.. T. O. pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods.1 Trestného zákona bolo zastavené, keďže trestné stíhanie je neprípustné nakoľko je premlčané; a podľa § 215 ods.1 písm. b) Trestného poriadku pre trestný čin neodvedenia dane a poistného bolo zastavené, keďže tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci (uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava IV č.k. 1Pv 1352/09-32 z 03. januára 2011, právoplatné 18. januára 2011).

41. Z uvedených dôvodov sa dovolací súd stotožňuje s právnym záverom odvolacieho súdu, že v okolnostiach danej veci neexistuje žiaden rozumný argument, pre ktorý by mal súd priznať nárok na nemajetkovú ujmu za prietahy subjektu, ktorému v základnom konaní zákon nepriznáva vplyv na priebeh trestného konania, vrátane procesných práv a ukladania povinností. V tejto súvislosti žiada sa tiež

poukázať na právnu vetu rozsudku Okresného súdu Pezinok z 27. marca 2009 sp. zn. 2T 4/2008 nárok poisťovní na uhradenie (odvedenie) príslušného poistného nie je nárokom na náhradu škody spôsobenej trestným činom, pretože tento nárok nevzniká ako následok trestného činu, ale ide o nárok poisťovní vyplývajúci priamo zo zákona. Poškodeným v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku sú tu príslušné poisťovne, ktorým má zamestnávateľ (ako oprávneným subjektom - príjemcom) poukazovať príslušné čiastky na poistné. Poškodeným nie sú jednotliví zamestnanci, pretože aj keď zamestnávateľ za nich neodvádza poistné, ktoré zrazí podľa zákona, ich účasť na príslušnom poistnom vzťahu nezaniká, ale trvá naďalej.

42. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatuje, že sudy nižších inštancií správne uzavreli, že žalobcovia náležite nepreukázali aktívnu vecnú legitimáciu na uplatnenie nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch, ktorá im mala v súvislosti s tvrdeným nesprávnym úradným postupom pri vyšetrovaní trestného činu neodvedenia dane a poistného vzniknúť.

43. Dovolací súd tiež nad rámec dôvodov tohto rozhodnutia poukazuje na to, že nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by poškodeným automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy a hoci nečinnosť orgánu verejnej moci, či zbytočné prieskumy v konaní nepochybne znamenajú samé o sebe pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného (prieskummi v konaní) nezbavuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy.

44. Záverom dovolací súd uvádza, že žalobcovia si nároky z pracovnoprávných vzťahov uplatnili aj v civilnom konaní žalobami o zaplatenie mzdy, prémie, odstúpného a dvojnásobného mesačného zárobku v zmysle § 58a ods. 2 zákona č. 65/1965 Zb. Nakoľko v konaniach vedených na Okresnom súde Šaľa boli úspešní, domáhali sa vymoženía svojich pohľadávok voči spoločnosti Lignoprojekt, a.s. v exekučných konaniach, vedených súdnym exekútorom D.. Š.K. F..

45. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd žalobcami položenú otázku podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP považoval súdmi nižších inštancií za správne vyriešenú, a preto podané dovolanie ako nedôvodné zamietol (§ 448 CSP).

46. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní, ktorej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom v plnom rozsahu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.